TERÖRLE MÜCADELEYE SÜRÜLEN KARA LEKE: HAMPİG SASUNYAN DAVASI

AVİM

Türk diplomasi tarihinde 1970li yıllardan 1990lara kadar olan dönem, Ermeni milliyetçisi terör örgütleri tarafından Türk diplomatlara düzenlenen suikastlarla anılmaktadır. ASALA ve JCAG-ARA gibi terör örgütleri, 31i diplomatik görevli olmak üzere, onların aileleriyle birlikte toplamda 58 Türk vatandaşını öldürmüştür. Gerçekleştirilen saldırıların ardından şehit düşen diplomatların katil zanlılarından bazıları yakalanmış, bazıları ise bugüne kadar ele geçirilememiştir.

Söz konusu saldırılardan biri, 28 Ocak 1982de Hampig Sasunyan ve suç ortağı Krikor Saliba tarafından Türkiyenin Los Angeles Başkonsolosu Kemal Arıkana düzenlenen suikasttır. Sasunyan kısa süre sonra yakalanmış olsa da, suç ortağı Saliba Lübnana kaçmış ve daha sonra hakkında kesin bilgi alınamamıştır. Eylemin ardından Arıkanın cinayeti terör örgütü JCAG tarafından üstlenilmiştir. Sasunyan ise çıkartıldığı mahkemede suçlu bulunarak şartlı tahliyesiz ömür boyu hapis cezasına çarptırılmıştır.

Daha önce AVİM yazılarında belirtildiği üzere Hampig Sasunyan, mahkûmiyetinin 25. yılı olan 2003ten itibaren düzenli olarak şartlı tahliye başvurusu yapmaya başlamıştır[1]. 2006, 2010, 2013, 2015, 2016 ve 2018 yıllarındaki şartlı tahliye talepleri bir istisnayla reddedilmiş, 2016 yılındaki talebi Kaliforniya Şartlı Tahliye Kurulu tarafından kabul edilerek o günkü Vali Jerry Browna gönderilmiş ancak Vali Brown'un itirazıyla reddedilmiştir. 2018 yıllında ise şartlı tahliye isteği Sasunyanın toplum için makul olmayan bir güvenlik riski teşkil etmesi nedeniyle kurul tarafından reddedilmiştir[2]. Aralık 2019 itibariyle tekrarladığı şartlı tahliye başvurusu kabul edilen Sasunyan hakkındaki karar bir kez daha Valiye gönderilmiştir.

Öncelikle dikkat çeken husus, 2018 yılında toplum için makul olmayan güvenlik riski taşıyan bir kişinin iki sene içerisinde ciddi oranda düzeldiği iddiasıdır. 2016 yılında Türkiye-ABD arasındaki gerginliği fırsat bilerek lobicilik yapan Ermeni milliyetçisi radikal çıkar gruplarının, bir kez daha, ABDde oluşan Türkiye karşıtı havayı fırsat bilerek Şartlı Tahliye Komitesini etkileyebildiği görülmektedir.

Kaldı ki, Sasunyana destek uzun süreden beri devam etmektedir. Sasunyanın destekçileri daha önce de tahliyenin gerçekleşmesi adına bağışlar toplamış ve propaganda faaliyetleri yürütmüşlerdir[3]. Bu desteğin en yakın örneği, geçtiğimiz aylarda ABDdeki Batı Ermeni Kilisesinden Papaz Rafi Garabedianın Sasunyanı cezaevinde ziyaret etmesi ve ardından birlikte çekilmiş fotoğraflarını kilisenin internet sayfasında yayınlamasıdır. Böylece terörist

geçmişi tescilli katil Sasunyana verilen destek dini bir boyut da kazanmıştır[4]. Kaliforniya eyaleti gibi Ermeni nüfusun yüksek olduğu bir bölgede, Kilise aracılığıyla desteklenen birinin, salıverilmesi için gösterilen çabalar, radikal Ermeni milliyetçiliğinin ve Türk düşmanlığı üzerinden kurulan söylemin ulaştığı boyutu da ortaya koymaktadır.

Şartlı tahliye için başlatılan süreçte Kaliforniya Valisi Gavin Newsomun önemli bir pozisyonu bulunmaktadır. 27 Aralık 2019 tarihinde, teröristin Kaliforniya Tahliye Kurulu tarafından onaylanan şartlı tahliye talebi yaklaşık 120 günlük süreçten ve hukuki prosedürlerden sonra valinin tekdirine sunulmaktadır. Kaliforniya Valisi, tahliye kararına 30 gün içerisinde itiraz edebilmektedir. Bu noktada Vali Newsomun bu sürecin sonunda atacağı adım, ABDde yaşayan Türklerin yaşadıkları ülkeye olan güvenlerini de etkileyecektir. Türkiye-ABD arasındaki gerilimi fırsat bilen çıkar gruplarının ve güncel siyasetin etkisiyle alınacak müspet bir karar yalnızca Türkiye-ABD ilişkilerini etkilemeyecek, ABDde yaşayan Türkleri de, kuşkusuz, derinden etkileyecektir.

Kuşkusuz Sasunyanın tahliyesi yönünde alınacak bir karar, terörle mücadele konusunda 2000li yılların başından beri dünyada en çok operasyonu yapan ülke olarak ABDnin sorgulanmasına da neden olabilecektir. ABD yasalarına göre terörizmin tanımı; siyasi olarak tasarlanmış, savaşmayan hedeflere karşı işlenen ve kitleyi etkilemeyi amaçlayan motive edilmiş şiddet hareketi olarak ifade edilmektedir[5]. Bu durumda Kemal Arıkan cinayeti de ABD yasalarına göre bir terör suçudur. Yapılan eylemi bir terör örgütü üstlenmiştir. Her ne kadar Sasunyan daha sonradan itiraz etse de, kendisi ve hatta kardeş Harot Sasunyan bu örgüte mensuptur. Dolayısıyla, Hampig Sasunyanın tahliyesi yönünde çıkacak bir karar, ABDnin kendi değerleri ve özellikle terörle mücadele yasalarıyla çelişen bir durum ortaya çıkartacaktır. Terör gibi tüm dünya ülkelerinin ortak çabasının bulunduğu ve ciddi operasyonların yürütüldüğü bir dönemde, bir teröristin serbest bırakılmasının teröre teşvik edici bir algılama yaratması kaçınılmazdır.

Olası bir başka sonuç ise, terör faaliyetlerinden tutuklu bulunan diğer mahkûmlar için, Sasunyan davasının bir emsal oluşturabilmesi ihtimalidir. Bu itibarla, Vali Newsomun son derece hassas davranması gerekmektedir.

[1] Deny Parole to Terrorist Hampig "Harry" Sassounian, *Stop Terrorıst Parole*, Son erişim 18 Ocak 2020, https://www.stopterroristparole.org

[2] Ali M. Taşkent, Kaliforniya Eyaleti Terörizmle Mücadeleden Yana Bir Karar Verebilecek Midir? *Avrasya İncelemeleri Merkezi*, 09 Ocak 2017, https://avim.org.tr/tr/Yorum/KALIFORNIYA-EYALETI-TERORIZMLE-MUCADELEDEN-YANA-BIR-KARAR-VEREBILECEK-MIDIR

[3] More Than $70 000 Raised for Hampig Sassounian Defense Effort, *Asbarez*, 25 Şubat 2002, http://asbarez.com/46446/more-than-70-000-raised-for-hampig-sassounian-defense-effort/

[4] Berfin M. Ertekin, Hampig Sasunyana Piskoposluktan Ziyaret, *Avrasya İncelemeleri Merkezi*, 16 Eylül 2019, https://avim.org.tr/tr/Yorum/HAMPIG-SASUNYAN-A-PISKOPOSLUKTAN-ZIYARET

[5] 28 C.F.R. Section 0.85, https://www.govinfo.gov/content/pkg/CFR-2010-title28-vol1/pdf/CFR-2010-title28-vol1-sec0-85.pdf

Yazar Hakkında :

Atıfta bulunmak için: AVİM, . 2026. "TERÖRLE MÜCADELEYE SÜRÜLEN KARA LEKE: HAMPİG SASUNYAN DAVASI." Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM), Yorum No.2020 / 2. Ocak 20. Erişim Kasım 22, 2026. https://www.avim.org.tr/public/index.php/tr/Yorum/TERORLE-MUCADELEYE-SURULEN-KARA-LEKE-HAMPIG-SASUNYAN-DAVASI

Süleyman Nazif Sok. No: 12/B Daire 3-4 06550 Çankaya-ANKARA / TÜRKİYE
Tel: +90 (312) 438 50 23-24 • **Fax**: +90 (312) 438 50 26
@avimorgtr
https://www.facebook.com/avrasyaincelemelerimerkezi
E-Posta: info@avim.org.tr
http://avim.org.tr

© 2009-2025 Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM) Tüm Hakları Saklıdır